ਮੈਸਰਜ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ

ਬਨਾਮ

ਵੀ ਬੀ ਆਰ ਮੈਨਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 421)

ਮਾਰਚ 14,2023

[ਸੁਧਾਨਸ਼ੂ ਧੁਲੀਆ ਅਤੇ ਜੇ. ਬੀ. ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2010-ਉਪ ਧਾਰਾ 14,15,25,26,27,28,29,30 (1) (ਬੀ) 36-ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 1986-ਧਾਰਾ 2 (ਏ) 3 (3) 5,5 ਏ-ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ) ਨਿਯਮ, 2011-ਨਿਯਮ 24-ਪਾਣੀ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 1974-ਧਾਰਾ 25-ਹਵਾ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 1981-ਧਾਰਾ 21-ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਨੇ 2016 ਦੇ ਓ. ਏ. ਨੰਬਰ. 147 ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਾਲਣ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ, ਵੰਡ ਕੇਂਦਰਾਂ, ਟਰਮੀਨਲਾਂ, ਰੇਲਵੇ ਲੋਡਿੰਗ/ਅਨਲੋਡਿੰਗ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ 'ਤੇ ਪੜਾਅ -I ਅਤੇ ਪੜਾਅ -II ਭਾਫ਼ ਰਿਕਵਰੀ ਉਪਕਰਣ (ਵੀ. ਆਰ. ਡੀ.) ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2-ਚੇਨਈ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਵਾਸੀ ਨੇ ਤੇਲ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ (ਓ. ਐੱਮ. ਸੀ.) ਦੁਆਰਾ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਫ਼ ਰਿਕਵਰੀ ਸਿਸਟਮ (ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ.) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਓ. ਏ. ਨੰਬਰ.138 ਦਾ 2020 (ਐੱਸ. ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ., ਚੇਨਈ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ (ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ.) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕਿ ਉਹ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਚੂਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ ਲਈ ਸਥਾਪਨਾ (ਸੀ. ਟੀ. ਈ.) ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ (ਸੀ. ਟੀ. ਓ.) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ-ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਾ; ਕੀ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਕੋਲ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ ਲਈ ਸੀ. ਟੀ. ਈ. ਅਤੇ ਸੀ. ਟੀ. ਓ. ਜਵਾਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਯੋਜਿਤਃ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਈਟਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਅਤੇ ਵੀ. ਆਰ. ਡੀ. ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ - ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 2 ਨੇ ਐਨਜੀਟੀ, ਚੇਨਈ ਅੱਗੇ ਸੀਟੀਈ ਅਤੇ ਸੀਟੀਓ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ - ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਰਕੂਲਰ/ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ-ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ., ਚੇਨਈ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ-ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੇਲ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ "ਗ੍ਰੀਨ [2023]" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੇਣੀ"ਅਤੇ ਸੀਟੀਈ ਅਤੇ ਸੀਟੀਓ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਕਿ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਨੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੂੰ ਸੀਟੀਈ ਅਤੇ ਸੀਟੀਓ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਟੀਈ ਅਤੇ ਸੀਟੀਓ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸੀਪੀਸੀਬੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਕਿ 07.01.2020 ਨੂੰ ਦਫਤਰ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ - ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਕੋਲ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਧਿਨਿਯਮ 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

ਆਯੋਜਿਤ 1. ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਈਟਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਅਤੇ ਵੀ. ਆਰ. ਡੀ. ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 (ਮੂਲ ਬਿਨੈਕਾਰ) ਨੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ., ਚੇਨਈ ਅੱਗੇ ਸੀਟੀਈ ਅਤੇ ਸੀਟੀਓ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਓ. ਏ. ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ 2020 ਦਾ 138 (ਐੱਸ. ਜ਼ੈੱਡ.) ਸਿਰਫ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ., ਚੇਨਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ 10 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਆਰ. ਓਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਵਿਧੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਟਰਨਓਵਰ 300 ਕੇ. ਐੱਲ./ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. (ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਪਰ ਰਿਕਵਰੀ ਡਿਵਾਈਸ ਸਰਕੂਲਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਰਕੂਲਰ/ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ., ਚੇਨਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। [ਪੈਰਾ 45][240- ਐੱਫ -ਐੱਚ; 241-ਏ]

2. ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੀਪੀਸੀਬੀ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 30.04.2020 ਅਤੇ 07.03.2016 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ/ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ ਫਿਊਲ ਆਊਟਲੈਟਾਂ ਨੂੰ "ਗ੍ਰੀਨ" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੇ ਉਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 66 ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਲ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ "ਹਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਟੀਈ ਅਤੇ

ਸੀਟੀਓ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਜਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਅਤੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਸੀਟੀਈ ਅਤੇ ਸੀਟੀਓ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਆਰ. ਓ. ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ/ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸੀ. ਟੀ. ਈ. ਅਤੇ ਸੀ. ਟੀ. ਓ. ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 46][241-ਬੀ-ਡੀ]

3. ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਦਿਆਂ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਧਿਨਿਯਮ 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਐਨ. ਜੀ. ਟੀ., ਚੇਨਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਰਾ 69 (iii) ਅਤੇ 69 (iv) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਆਊਟਲੈਟਾਂ ਲਈ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਜੋ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਚੂਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਆਊਟਲੈਟ 6 (ਛੇ) ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦਾ ਆਊਟਲੈਟਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। [ਪੈਰਾ 47][241- ਐੱਫ; 221-ਡੀ, ਐੱਫ]

4. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2022 ਦਾ 2039 ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚਃ- (ਓ) ਸੀਪੀਸੀਬੀ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਆਊਟਲੈੱਟ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 10 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ 300 ਕੇਐਲ/ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਟਰਨਓਵਰ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਮਿਤੀ 04.06.2021 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਵੀਂ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀਆਰਐਸ ਵਿਧੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਗੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 69 (i) ਅਤੇ (ii) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਵੀਂ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਵਿਧੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

(ਬੀ) ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਵੱਲੋਂ ਪੈਰਾ 69 (iii) ਅਤੇ (iv) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਫਤਰ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਮਿਤੀ 07.01.2020 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 07.01.2020 ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਰਾਹੀਂ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਊਟਲੈੱਟ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 48][241- ਜੀ-ਐਚ; 242-ਏ-ਡੀ]

ਗਿਆਨਪ੍ਰਕਾਸ਼ @ਪੱਪੂ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਓ.ਏ.ਨੰ. 2019 ਦਾ 86; ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੁੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਅੰਕਿਤਾ ਸਿਨਹਾ 2021 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 897-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2022 ਦਾ 421.

ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੱਖਣੀ ਜ਼ੋਨ, ਚੇਨਈ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ 23.12.2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 2020 ਦਾ 138 (ਐੱਸ ਜ਼ੈੱਡ).

2022 ਦੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 494,1695,2039,1758 ਅਤੇ 1912 ਦੇ ਨਾਲ

ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਐਸ. ਜੀ., ਕੇ. ਐਮ. ਨਟਰਾਜ, ਏ. ਐਸ. ਜੀ., ਅਮਿਤ ਆਨੰਦ ਤਿਵਾੜੀ, ਏ. ਏ. ਜੀ., ਜੈ ਸਾਵਲਾ, ਪਿਨਾਕੀ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਏ. ਵਕੀਲ, ਟੀ. ਸੁੰਦਰ ਰਾਮਨਾਥਨ, ਵਿਵੇਕ ਪਾਂਡੇ, ਸੁਕੰਨਿਆ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ, ਆਸਥਾ ਸਰਦਾਨਾ, ਸੰਜੇ ਕਪੂਰ, ਮੇਘਾ ਕਰਨਵਾਲ, ਸੂਰਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਅਰਜੁਨ ਭਾਟੀਆ, ਬਾਲਾਜੀ ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਰਾਹੁਲ ਗੁਪਤਾ, ਪ੍ਰਭਾਤ ਚੌਰਸੀਆ, ਕੇ. ਆਰ. ਸਸੀਪ੍ਰਭੂ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਾ, ਤੁਸ਼ਾਰ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਪ੍ਰਖਰ ਅਗਰਵਾਲ, ਬੈਜਨਾਥ ਪਟੇਲ, ਕੇਸ਼ਾਰੀ, ਮਨਜੀਤ ਚਾਵਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਊਸ਼ਾ ਪੰਤ ਕੁਕਰੇਤੀ, ਡਾ. ਜੋਸਫ ਅਰਿਸਟੋਟਲ ਐਸ., ਸ਼ੋਭਿਤ ਦਿਵੇਦੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇਵਯਾਨੀ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਨਵੀ ਆਨੰਦ, ਸੌਰਭ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਰਾਕੇਸ਼ ਚੰਦਰ, ਨਿਰਭਏ ਤਿਵਾੜੀ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਪਾਂਡੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਿਆ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਭਾਕਰ, ਵਿਨਾਇਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਕਸ਼ੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸ਼ੂ, ਈਸ਼ਾਨ ਕਪੂਰ, ਅਮਰੀਸ਼ ਕਪੂਰ, ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਕਪੂਰ, ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਅਕਸ਼ੈ, ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਅਕਸ਼ੈ, ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਅਕਸ਼ੈ, ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਅਕਸ਼ੈ, ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਅਕਸ਼ੈ, ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਅਕਸ਼ੈ, ਅਕਸ਼ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਜਵਾਬਦੇਹ-ਵਿਅਕਤੀਗਤ

ਮੈਸਰਜ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਬੀ ਆਰ ਮੈਨਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਜੇ. ਬੀ. ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ, ਜੇ.

ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਦੱਖਣੀ ਜ਼ੋਨ, ਚੇਨਈ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ., ਚੇਨਈ") ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

2. ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2022 ਦੀ 2039 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮਾਮਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

3. ਇਹ ਅਪੀਲ ਇੱਕ ਤੇਲ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਬੀਪੀ ਮੋਬਿਲਿਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2013 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਐਨਜੀਟੀ, ਚੇਨਈ ਦੁਆਰਾ 23.12.2021 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 2020 ਦਾ 138 (ਐੱਸ. ਜ਼ੈੱਡ.) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ (ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ.) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਚੂਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਚੂਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਦੁਕਾਨਾਂ ਲਈ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ("ਸੀ. ਟੀ. ਈ".) ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ("ਸੀ. ਟੀ. ਓ".) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ।

ਵਾਸਤਵਿਕ ਮਹੱਤਵਃ

4. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਇੱਥੇ ਚੇਨਈ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸ੍ਰੀ ਵੀ. ਬੀ. ਆਰ. ਮੈਨਨ ਨੇ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. ਤੇਲ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਫ਼ ਰਿਕਵਰੀ ਸਿਸਟਮ (ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ.) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ., ਚੇਨਈ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2020 ਦੀ ਧਾਰਾ 138 (ਐੱਸ. ਜ਼ੈੱਡ.) ਨੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ। (ਓ.ਐੱਮ.ਸੀ). ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 2020 ਦਾ 138, ਬਿਨੈਕਾਰ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਇੱਥੇ) ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਰਾਹਤ ਲਈ

ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀਃ-
"ਰਾਹਤ-ਏ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ 5 ਤੋਂ 9 ਨੂੰ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਵੇਂ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਫ਼ ਰਿਕਵਰੀ ਸਿਸਟਮ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ, ਪੜਾਅ 1 ਅਤੇ 2 ਚੰਗੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ

ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਅਤੇ ਬੀ. ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੋ ਜੋ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ।

ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ

ਏ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੇਲ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਆਰ-5 ਤੋਂ ਆਰ-9 ਨੂੰ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨਵੀਂ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਅਤੇ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਫ਼ ਰਿਕਵਰੀ ਸਿਸਟਮ, ਪੜਾਅ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਕੰਮਕਾਜੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿਓ।

ਬੀ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੇਲ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਆਰ-5 ਤੋਂ ਆਰ-9 ਨੂੰ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹਰੇਕ ਸ਼ਹਿਰ, ਕਸਬੇ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਲਈ ਇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਫ਼ ਰਿਕਵਰੀ ਸਿਸਟਮ ਪੜਾਅ 1 ਅਤੇ 2 ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿਓ।

ਸੀ. ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੋ ਜੋ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

5. ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ., ਚੇਨਈ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. ਸਾਲ 2016 ਦਾ 147 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਬਾਲਣ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ, ਵੰਡ ਕੇਂਦਰਾਂ, ਟਰਮੀਨਲਾਂ, ਰੇਲਵੇ ਲੋਡਿੰਗ/ਅਨਲੋਡਿੰਗ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ 'ਤੇ ਪੜਾਅ -1 ਅਤੇ ਪੜਾਅ -2 ਭਾਫ਼ ਰਿਕਵਰੀ ਉਪਕਰਣ (ਵੀ. ਆਰ. ਡੀ.) ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਓ ਏ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 28.09.2018 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 2016 ਦੀ 147, ਵੀ. ਆਰ. ਡੀ. ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

6. ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ., ਚੇਨਈ ਨੇ ਓ. ਏ. ਨੰ. 138 ਦਾ 2020 (ਐੱਸ ਜ਼ੈੱਡ) ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਮਿਤੀ 23.12.2021 ਦੇ ਉਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:-

"69. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਆਈ. ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ 10 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਵਿਧੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਟਰਨਓਵਰ 300 ਕੇ. ਐੱਲ. ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਨੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ 12.12.2016 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਚੂਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਆਊਟਲੈੱਟ ਨੇ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਈ ਗਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਆਊਟਲੈਟਾਂ/ਸਟੋਰੇਜ ਡਿਪੂਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 2016 ਦੇ ਓ. ਏ. ਨੰਬਰ 147 (ਆਦਿੱਤਿਆ ਐੱਨ. ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ। ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ।)

ii. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੜਾਅ 1 ਅਤੇ ਪੜਾਅ 2 ਦੇ ਨਵੇਂ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਆਊਟਲੈੱਟ (100 ਕੇ. ਐੱਲ./ਮਹੀਨਾ ਤੋਂ 300 ਕੇ. ਐੱਲ./ਮਹੀਨਾ) ਅਤੇ ਪੜਾਅ 1 ਏ (ਸਟੋਰੇਜ ਡਿਪੂ) ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉੱਦਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉੱਦਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਧੇ ਹੋਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 2016 ਦੇ ਓ. ਏ. ਨੰਬਰ 147 (ਆਦਿੱਤਿਆ ਐੱਨ. ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ)

iii. ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ (ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ.) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਤੇ ਜਲ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਤੇ ਹਵਾ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 1981 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਆਊਟਲੈਟਾਂ ਲਈ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਜੋ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਪਰ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ, ਕੇਰਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ 3 (ਤਿੰਨ) ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਚੂਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਆਊਟਲੈਟਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

iv. ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਚੂਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ 6 (ਛੇ) ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦਾ ਦੁਕਾਨਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

vi. ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਲਾਗਤ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਾਈ. ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮੰਤਰਾਲੇ (ਐੱਮਓਈਐੱਫਐਂਡਸੀਸੀ) ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਖੇਤਰੀ

. ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ, ਬੰਗਲੌਰ ਅਤੇ ਚੇਨਈ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਕੇਰਲ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਤੇਲੰਗਾਨਾ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ।

7. ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ., ਚੇਨਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

8. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਰ ਤੇਲ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ (ਓ. ਐੱਮ. ਸੀ.) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਹਨਃ (1) ਮੈਸਰਜ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ, (2) ਮੈਸਰਜ਼ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ; (3) ਮੈਸਰਜ਼ ਭਾਰਤ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ, (4) ਮੈਸਰਜ਼ ਨਾਇਰਾ ਐਨਰਜੀ ਲਿਮਟਿਡ, ਅਤੇ (5)

ਸਰਜ਼ ਸ਼ੈੱਲ ਇੰਡੀਆ ਮਾਰਕਿਟਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂਃ

9. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਪੈਰਾ 69 (i) ਅਤੇ 69 (ii) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਭਾਵ ਵੀ.ਆਰ.ਐਸ / ਵੀ.ਆਰ.ਡੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਆਪਣੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪੈਰਾ 69 (iii) ਅਤੇ ਪੈਰਾ 69 (iv) ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੇਗਾ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਜਵਾਬ ਭਾਵ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ (ਸੀਟੀਈ) ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ (ਸੀ.ਟੀ.ਓ).

10. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨਃ-

ਏ. ਕੀ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ?

ਬੀ. ਕੀ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਓ. ਐੱਮ. ਸੀ. ਅਤੇ/ਜਾਂ ਆਰ. ਓ. (ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ) ਨੂੰ ਆਰ. ਓ. ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ, ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?

ਸੀ. ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਮੌਜੂਦਾ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਇੱਕ ਰੈਗੂਲੇਟਿੰਗ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ?

11. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 69 (iii) ਅਤੇ 69 (iv) ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਹਨ

ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ., ਚੇਨਈ ਵੱਲੋਂ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੂੰ ਆਰ. ਓਜ਼ ਲਈ ਸੀ. ਟੀ. ਈ. ਅਤੇ ਸੀ. ਟੀ. ਓ. ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੀ. ਟੀ. ਈ. ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੀ. ਟੀ. ਓ. ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰ. ਓਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕਪੂਰਨ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਹਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਧਾਰ ਸਹੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਆਦਿ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ ਗ੍ਰੀਨ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰੀਨ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦਯੋਗ ਲਈ ਸੀਟੀਓ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੀਟੀਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਆਰ. ਓ. ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਕਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਆਰ. ਓਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ, ਓ. ਐੱਮ. ਸੀਜ਼ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ (1) ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਅਤੇ ਵਿਸਫੋਟਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਗਠਨ (ਪੀ. ਈ. ਐੱਸ. ਓ.) (2) ਟਾਊਨ ਅਤੇ ਕੰਟਰੀ ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਫਸਰ, (3) ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਅਥਾਰਟੀ, (4) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ/ਮੰਡਲ ਵਣ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਖੇਤਰੀ ਵਣ ਅਧਿਕਾਰੀ, (5) ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਓਐੱਮਸੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਤੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ਹੀਣਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਐੱਨ. ਓ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਾਇਰ ਵਿਭਾਗ, ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੀਡਬਲਯੂਡੀ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸਬੰਧਤ ਮਿਉਂਸਪੈਲਿਟੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰ. ਓਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ, ਓ. ਐੱਮ. ਸੀਜ਼ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੀ. ਈ. ਐੱਸ. ਓ., ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਅਥਾਰਟੀ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਪ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ, ਕਿਰਤ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਤੋਂ ਅੰਤਿਮ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੁਝ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਲਈ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ 120 ਤੋਂ 240 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਆਰ. ਓ. ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ/ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸੀਟੀਓ ਅਤੇ ਸੀਟੀਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਆਰ. ਓ. ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।

12. ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੀਪੀਸੀਬੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਮਿਤੀ 07.01.2020 ਨੂੰ ਐਨਜੀਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 18.01.2019 ਨੂੰ ਓ.ਏ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਪੰਪ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਨੰ. 2019 ਦਾ 86 ਸਿਰਲੇਖ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ @ਪੱਪੂ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਇਹ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼

ਬਹੁਤ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਦਸ਼ੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੀਟੀਓ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੀਟੀਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

13. ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ., ਚੇਨਈ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 69 (iii) ਅਤੇ ਪੈਰਾ 69 (iv) ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 2-ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੂਲ ਬਿਨੈਕਾਰਃ

14. ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੰ. 2 (ਮੂਲ ਬਿਨੈਕਾਰ) ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2010 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਐਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਅਧਿਨਿਯਮ') ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 1-ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀਃ

15. ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੂੰ ਪੈਰਾ 69 (iii) ਅਤੇ ਪੈਰਾ 69 (iv) ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦਫਤਰ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਮਿਤੀ 07.01.2020. ਸ੍ਰੀ ਮਹਿਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰ. ਓਜ਼ ਨੂੰ ਸੀ. ਟੀ. ਈ. ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੀ. ਟੀ. ਓ. ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਜੋ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਕੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰ. ਓਜ਼ ਅਤੇ ਆਰ. ਓਜ਼ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ। ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੇ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਆਰ. ਓਜ਼ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਮਹਿਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਰੇ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰ. ਓਜ਼ ਨੂੰ ਸੀਟੀਓ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਰਕਹੀਣ ਗੱਲ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਮਹਿਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਗਜ਼ੀ ਕੰਮ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

16. ਸ੍ਰੀ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਐਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 1986 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਅਧਿਨਿਯਮ 1986') ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸੀਟੀਈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੀਟੀਓ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
17. ਸ੍ਰੀ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੈਰਾ 69 (i) ਅਤੇ 69 (ii) ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਸਹੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਚੂਨ ਆਊਟਲੈੱਟ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
18. ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਮਹਿਤਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੈਰਾ 69 (iii) ਅਤੇ 69 (iv) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

19. ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈਃ (i) ਕੀ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਕੋਲ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ ਲਈ ਸੀ. ਟੀ. ਈ. ਅਤੇ ਸੀ. ਟੀ. ਓ. ਜਵਾਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
20. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭਾਵ 2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ 494 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 07.02.2022 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ-

"ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੋ, ਜੋ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਮਿਤੀ 23.12.2021 ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਰਹੇਗੀ ਬਸ਼ਰਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ (ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ.) ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 04.06.2021 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਭਾਫ਼ ਰਿਕਵਰੀ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੀਂ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਵੀ ਆਰ ਡੀ).

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਕਪੂਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਦੇ ਮਿਤੀ 04.06.2021 ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਫ਼ ਰਿਕਵਰੀ ਉਪਕਰਣ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ

ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਸੰਬਰ, 2021 ਤੱਕ 50% ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਦੀ ਵੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

21. ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਤੇਲ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਪੂਰੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਐਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਅਧਿਨਿਯਮ, 2010 ਦੀ ਸਕੀਮਃ

22. ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਇੱਕ ਅਧਿਨਿਯਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਜੂਨ, 1992 ਵਿੱਚ ਸਟਾਕਹੋਮ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਮਨੁੱਖੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੱਖ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਰਣ ਅਤੇ ਉਪਚਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ

ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਸੰਬੰਧੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ; ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਹੁ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੋਣਾ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

23. ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਧਾਰਾ 14 ਤੋਂ 20 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਨੇੜਿਓਂ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨ ਨਾਲ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਕੋਲ ਮੂਲ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੋਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹਨ। ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨਃ-

(i) ਸਿਵਲ ਕੇਸਾਂ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਿੱਥੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ (ਧਾਰਾ 14 (1))

(ii) ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ (ਧਾਰਾ 15 (1) (ਏ) ਅਤੇ
(iii) ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ (ਧਾਰਾ 15 (1))(ਬੀ).
24. ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਪਹਿਲਾ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧੀਆਂ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਹੈ।
25. ਧਾਰਾ 29 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਅਧਿਨਿਯਮ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

"ਭਾਗ 33. ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਿਸੇ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੋਵੇਗਾ।

26. ਐਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈਃ

(i) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1995
(ii) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1997

27. ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 38 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 38 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (8) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 38 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (8) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ-

(8) ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਤੋਂ (7) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1897 (1897 ਦਾ 10) ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਆਮ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

28. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਧਾਰਾ 25 ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈਃ

(ਏ) ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ
(ਬੀ) ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

29. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਜਾਂ ਦਸ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 27 ਹਰੇਕ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਇੰਚਾਰਜ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 28 ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ।

30. ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 26 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਏ. ਜੀ. ਟੀ. ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗੀਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 30 (1) (ਬੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ, ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 30 (1) (ਬੀ) ਵਿੱਚ "ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਮੀਕਰਨ "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

31. ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ 2003 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ 186ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਅਧਿਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ-

"4. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1995 ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਤਰਨਾਕ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੌਰਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਸਖਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਸੀ, ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1997 ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਉਦਯੋਗ, ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 1986 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰੇ ਕਾਰਨ ਸੀਮਤ ਕੰਮ ਦਾ ਬੋਝ ਹੈ।

5. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਬਹੁ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ

ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੂਲ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀਆਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

6. ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬਹੁ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਵਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

32. ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ 186ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਕੜੇ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨਃ

(1) ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਚਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਐਮ. ਸੀ. ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ [(1986) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 176], ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਫਾਰ ਐਨਵਾਇਰੋ ਲੀਗਲ ਐਕਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [(1996) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 212], ਏ. ਪੀ. ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਐਮ. ਵੀ. ਨਾਇਡੂ [(1999) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 718], ਏ. ਪੀ. ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਐਮ. ਵੀ. ਨਾਇਡੂ [(2001) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 62]।

(2) ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਲਈ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਹਾਲੀ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਟਾਪ-ਸ਼ਾਪ ਹੱਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੀ।

(3) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਮੂਲ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੋਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਣੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਭਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਨ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

(4) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਫੀਸ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ।

33. ਐਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਧਿਨਿਯਮ 1986 ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਦੁਆਰਾ, ਅਧਿਨਿਯਮ 1986 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 5 ਏ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦਯੋਗ, ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ, ਮਨਾਹੀ ਜਾਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਬਿਜਲੀ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

34. ਅਧਿਨਿਯਮ 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਏ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਜੇ ਧਾਰਾ 3 (3) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 5 ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾਃ-(1) ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ; (2) ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧਾਰਾ 3 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ (3) ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 3 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ।

35. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਕੋਲ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ./ਇਸ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

36. ਅਧਿਨਿਯਮ 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, "ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 5 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 2 (ਏ) ਵਿੱਚ "ਵਾਤਾਵਰਣ" ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 5 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ "ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹਨ"। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੰਗੇ ਗਏ ਹਨ।

37. ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ) ਨਿਯਮ, 2011 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਐਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨਿਯਮ') ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਨਿਯਮ 24 ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈਃ

ਮੈਸਰਜ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਬੀ ਆਰ ਮੈਨਨ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਜੇ. ਬੀ ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ, ਜੇ.]

"ਨਿਯਮ 24. ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

38. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ 24 ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਅੰਕਿਤਾ ਸਿਨਹਾ, 2021 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ. ਸੀ. 897 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ। ਅਸੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਕਿਤਾ ਸਿਨਹਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁੱਝ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ:-

16.3 ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਐਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫਰਜ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ।

16.4 ਵਿਆਪਕ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਕੇ, ਭਾਵ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵੱਲ ਧੱਕਿਆ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਵਿਆਪਕ ਵਿਸਤਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ, ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੇ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
16.5 ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ, ਐਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਢਾਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਕੋਲ ਉਚਿਤ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਾਹਤ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

21.6... ਉਪਰੋਕਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸਿਰਫ਼ ਐੱਲ. ਆਈ. ਐੱਸ. ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ 17 (1999) 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 718 ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਰੋਕਥਾਮ, ਸੁਧਾਰ ਜਾਂ ਉਪਚਾਰਕ ਜਿਹੀਆਂ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਸੀ। ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਸੀ।

IX. ਸਵੈ-ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰ

25.1 ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੀ ਵਿਭਿੰਨ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਖੁਦ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ, ਇਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

25.7 ਆਰਟੀਕਲ 21 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਇੱਕ ਤੰਗ ਘੇਰਾ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਨ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵੱਛ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜਨਤਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

26.3 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਆਦੇਸ਼" ਅਤੇ "ਅਵਾਰਡ" ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ "ਫੈਸਲਾ" ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ 'ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ' ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈਃ-

"20. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੁਝ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ।

26.4 ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਿਰਣਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਲਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ 'ਫੈਸਲਿਆਂ' ਜਾਂ 'ਆਦੇਸ਼ਾਂ' ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ 'ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਿਘਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ, ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ' ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਦੋ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਖੁਦ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਤੰਗ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਫੋਰਮ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖੋਃ

39. "ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ" (ਸੀਟੀਈ) ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ "ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ" (ਸੀਟੀਓ) ਕੀ ਹੈ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ (ਸੀਟੀਈ) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਰਿਟੇਲਿੰਗ ਆਊਟਲੈੱਟ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਪੂਰਵ ਆਗਿਆ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ, ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕੰਪਲੈਕਸਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਆਊਟਲੈੱਟ ਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਖ਼ਤਰਾ ਆਦਿ। ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਵਾ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਪਾਣੀ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

40. ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ (ਸੀਟੀਓ) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪ੍ਰਚੂਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਚਾਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, "ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ" ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਪਾਲਣਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਗਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਆਊਟਲੈੱਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੰਕੇਤ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਕਾਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ। ਅਜਿਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਖਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਆਊਟਲੈੱਟ ਨਾ ਸਿਰਫ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ ਬਲਕਿ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਰਿਸਣ ਤੋਂ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਕੋਲ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਾ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ।

41. ਸੀਟੀਈ ਅਤੇ ਸੀਟੀਓ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ-

ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀਃ

- ਉਤਪਾਦਨ ਇਕਾਈ/ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਸਾਈਟ ਯੋਜਨਾ
- ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੱਚੇ ਮਾਲ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਉਤਪਾਦ, ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਲਾਗਤ (ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ

. ਪਲਾਂਟ ਮਸ਼ੀਨਰੀ) ਪਾਣੀ-ਸੰਤੁਲਨ, ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਰੋਤ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮਾਤਰਾ

• ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੈਂਡ ਡੀਡ/ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਡੀਡ/ਲੀਜ਼ ਡੀਡ • ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ/ਜਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

• ਐਮ. ਓ. ਏ./ਭਾਈਵਾਲੀ ਡੀਡ

ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀਃ
• ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਖਰੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਕਾਪੀ
• ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਲੇਆਉਟ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ • ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ, ਠੋਸ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ, ਬਾਲਣ ਗੈਸਾਂ ਅਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਦੀ ਨਵੀਨਤਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਿਪੋਰਟ।
• ਸੀਏ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਬਕਾਇਆ ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਕਾਪੀ
• ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੇਰਵਾ
• ਖੇਤਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ/ਬਿਲਡਿੰਗ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਟਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਟਰੀ ਪਲਾਨਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿੱਤਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ
• ਐੱਮ. ਓ. ਏ./ਭਾਈਵਾਲੀ ਕਰਤੱਵ
42. ਨਵੇਂ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਪੰਪ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਮਿਤੀ 07.01.2020 ਰਾਹੀਂ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ -

"ਨਵੇਂ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਗਾਈਡਲਾਈਨ

ਏ. ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ 'ਤੇ ਬਾਲਣ ਭਰਨ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਰਿਸਾਅ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਇਲਾਜਃ

1. ਉੱਚ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਾਰਣੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਭਾਵ 04 ਮੀਟਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਦੋਹਰੀ ਦੀਵਾਰ ਵਾਲੀਆਂ ਟੈਂਕੀਆਂ ਜਾਂ ਠੋਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੇਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕੰਡਰੀ ਕੰਟੇਨਮੈਂਟ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਗੰਦਗੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਾਪਣਾ ਓ. ਐੱਮ. ਸੀ. ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਢੁਕਵੇਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ। ਤੇਲ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰੀ ਭੂਮੀਗਤ ਜਲ ਬੋਰਡ/ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਗੇ।

2. ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀਗਤ ਟੈਂਕ/ਜ਼ਮੀਨੀ ਟੈਂਕ ਦੇ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਹਿੱਸੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਈਪਾਂ, ਲਚਕਦਾਰ ਕੁਨੈਕਟਰ, ਪੰਪ ਫਿਟਿੰਗਜ਼ ਆਦਿ (ਸਮੱਗਰੀ (ਐੱਚਡੀਪੀਈ/ਹਲਕੇ ਸਟੀਲ ਆਦਿ) ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਖੋਰ ਕਾਰਨ ਲੀਕ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ) ਹੋਣਗੇ। ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪਰਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ, ਪੀ. ਈ. ਐੱਸ. ਓ. ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ।
3. ਪੈਟਰੋਲ, ਡੀਜ਼ਲ, ਲੂਬ ਆਇਲ (ਬੈਰਲ-165 ਲੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ) ਦਾ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਰਿਸਾਅ/ਰਿਸਾਅ ਫਿਊਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਓ. ਐੱਮ. ਸੀ. ਘਟਨਾ ਦੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ, ਪੀ. ਈ. ਐੱਸ. ਓ. ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇਗੀ।

ਸਬੰਧਤ ਭੂਮੀਗਤ ਭੰਡਾਰਨ ਟੈਂਕ (ਯੂ. ਐੱਸ. ਟੀ.) ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੀ. ਈ. ਐੱਸ. ਓ. ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਐੱਸ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਲੀਕੇਜ/ਰਿਸਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਉਪਾਅ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਓਐੱਮਸੀਜ਼ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੁਆਵਜ਼ਾ (ਐੱਸਪੀਸੀਬੀਜ਼/ਪੀਸੀਸੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ) ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ (ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਗੰਦਗੀ ਦੀ ਹੱਦ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ) ਅਤੇ ਸਾਈਟ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਸਾਈਟ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਓਐੱਮਸੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮਾਹਰ ਏਜੰਸੀ ਕੋਲ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 5 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ/ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤਜਰਬਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਭੂਮੀਗਤ ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਤਰੀਕਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

4. ਸਾਰੇ ਡੀਯੂ ਵਿੱਚ ਆਟੋ ਕੱਟ ਆਫ ਨੋਜਲ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਖਪਤਕਾਰ ਦੇ ਬਾਲਣ ਟੈਂਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਪੱਧਰ ਪੂਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਬਾਲਣ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

5. ਡਿਸਪੈਂਸਿੰਗ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੋਸਾਂ ਲਈ ਬਰੇਕਅਵੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਗਾਹਕ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਪਿਲੇਜ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨੋਜਲ ਅਜੇ ਵੀ ਫਿਊਲਿੰਗ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ।

6. ਨੋਜਲ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਡਿਸਪੈਂਸਿੰਗ ਇਕਾਈਆਂ ਲਈ ਬਰੇਕਅਵੇ ਕਪਲਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੰਗਲ/ਡਬਲ ਪਲੇਨ ਸਵਿਵਲ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਿਫੋਲਿੰਗ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਡਿੱਗਦੀ।

7. ਪ੍ਰੈਸ਼ਰਾਈਜ਼ਡ ਡਿਸਪੈਂਸੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੀਆਂ ਡਿਸਪੈਂਸਿੰਗ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੀਅਰ ਵਾਲਵ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਬਾਲਣ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਦੋਂ ਡਿਸਪੈਂਸਿੰਗ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
8. ਦਬਾਅ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਪਣਡੁੱਬੀ ਟਰਬਾਈਨ ਪੰਪ (ਐੱਸਟੀਪੀ) ਲਾਈਨ ਲੀਕ ਡਿਟੈਕਟਰਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਈਪਲਾਈਨ ਲੀਕ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਐੱਸਟੀਪੀ ਭੂਮੀਗਤ ਟੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਬਾਲਣ ਪੰਪ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।

9. ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਡਿਸਪੈਂਸੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮਲਟੀਪ੍ਰੋਡੈਕਟ ਡਿਸਪੈਂਸਰ (ਐੱਮ. ਪੀ. ਡੀ.) 'ਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਟਾਪ ਬਟਨ ਸਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

10. ਪੀ. ਈ. ਐੱਸ. ਓ. ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਟੋ ਗੇਜਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਟੈਂਕ ਲੀਕ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਚੌਕਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਆਟੋਮੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

11. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਆਊਟਲੈੱਟ ਆਟੋਮੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਓਵਰਫਿਲ ਅਲਾਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ।

12. ਪੀ. ਈ. ਐੱਸ. ਓ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫਿਲ ਪੁਆਇੰਟ ਚੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਫੋਰ ਕੋਰਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਪਿਲ ਕੰਟੇਨਮੈਂਟ ਦੇ ਉਪਾਅ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਬੀ. ਭੂਮੀਗਤ ਭੰਡਾਰਨ ਟੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਲੀਕੇਜ (ਲੀਕੇਜ ਡਿਟੈਕਸ਼ਨ ਸਿਸਟਮ) ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇਃ

1. ਸਾਰੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਟੋਮੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਤਰਾ ਸੰਤੁਲਨ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏਗੀ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਏ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ।
2. ਮੈਨੂਅਲ ਗੇਜਿੰਗ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਲਈ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਟੈਂਕ ਗੇਜਿੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
3. ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਅਤੇ ਐੱਚ. ਐੱਸ. ਡੀ. ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਐੱਮ. ਓ. ਪੀ. ਐੱਨ. ਜੀ. ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੀਕੇਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਓਐੱਮਸੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਲੀਕੇਜ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਿੱਟੀ/ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੰਦਗੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚਃ

ਏ. ਸਬੰਧਤ ਓ. ਐੱਮ. ਸੀ. ਘਟਨਾ ਦੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ, ਪੀ. ਈ. ਐੱਸ. ਓ. ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਭੂਮੀਗਤ ਭੰਡਾਰਨ ਟੈਂਕ (ਯੂਐੱਸਟੀ) ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬੀ. ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਭੂਮੀਗਤ ਭੰਡਾਰਨ ਟੈਂਕ ਤੋਂ ਬਾਲਣ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੀ. ਈ. ਐੱਸ. ਓ. ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੀਕੇਜ ਕਾਰਨ ਛੱਡੇ ਗਏ ਭਾਫ਼ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਧਮਾਕੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਪਾਅ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
ਸੀ. ਓ. ਐੱਮ. ਸੀਜ਼ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੁਆਵਜ਼ੇ (ਐੱਸ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀਜ਼/ਪੀ. ਸੀ. ਸੀ. ਐੱਸ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ) ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ (ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਗੰਦਗੀ ਦੀ ਹੱਦ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ) ਅਤੇ ਸਾਈਟ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਸਾਈਟ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਓਐੱਮਸੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮਾਹਰ ਏਜੰਸੀ ਕੋਲ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 05 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ/ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤਜਰਬਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਭੂਮੀਗਤ ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਤਰੀਕਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਡੀ. ਅੰਡਰਗਰਾਊਂਡ ਟੈਂਕ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੀ. ਈ. ਐੱਸ. ਓ. ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਐੱਸ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਲੀਕੇਜ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਉਪਾਅ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ।

4. ਸਾਰੇ ਭੂਮੀਗਤ ਟੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਪਾਈਪਲਾਈਨਾਂ ਦੀ ਹਰ 7 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲੀਕੇਜ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੀ. ਸਫਾਈ ਦੌਰਾਨ ਭੂਮੀਗਤ ਟੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਹਟਾਈ ਗਈ ਗੰਦਗੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਨੀਤੀਃ

ਡੀ. ਭਾਫ਼ ਰਿਕਵਰੀ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਃ

1. ਹਰ ਮਹੀਨੇ 300 ਕੇ. ਐਲ. ਐਮ. ਐਸ. ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਅਤੇ 1 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਈ. ਆਰ. ਐਸ. ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਐੱਮਐੱਸ ਟੱਚ 300 ਕੇਐੱਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵਾਈਆਰਐੱਸ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐੱਸ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ./ਪੀ. ਸੀ. ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੁਆਵਜ਼ਾ

ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਅਤੇ ਇਹ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਧੇਗਾ।

2. 10 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 100 ਕੇ. ਐੱਲ. ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਵੇਂ ਰਿਟੇਲ ਆਊਟਲੈੱਟ ਨੂੰ ਵਾਈ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਾਈ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਟੱਚ 100 ਕੇ. ਐੱਲ. ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੰਸਟਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐੱਸ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ./ਪੀ. ਸੀ. ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਧੇਗਾ।

3. ਸਟੇਜ II. ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨੋਜ਼ਲ ਨੂੰ ਫਿਲਿੰਗ ਟੈਂਕ ਦੇ ਸਹੀ ਢੱਕਣ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਭਾਫ਼ ਦੀ ਸਹੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਲਚਕਦਾਰ ਕਵਰ ਫਲੈਪ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

4. ਓ. ਐੱਮ. ਸੀ. ਸਥਾਪਿਤ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਪ ਵਿਗਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਏ. ਜੇ. ਐਲ. ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਲਈ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ,

5. ਡਿਸਪੈਂਸਰ ਦਾ ਕੰਮਕਾਜ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਔਨਲਾਈਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਾਈ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਦੇ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਬੰਧਤ ਓ. ਐੱਮ. ਸੀ. ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਾਈ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਨੂੰ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ 72 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਫਿਊਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਾਈ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਸਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

6. ਓਐੱਸਐੱਚਏ ਨਿਯਮਾਂ (ਟਾਈਮ-ਵੇਟਿਡ ਐਵਰੇਜ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਈ (ਪੀ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 1986 ਦੁਆਰਾ 300 ਕੇਐੱਲ/ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਆਈਓ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਬਾਦੀ (ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ) ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ ਲਈ ਓਐੱਮਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੁੱਲ ਵੀਓਸੀ ਅਤੇ ਬੈਂਜੀਨ ਲਈ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਐੱਸਪੀਸੀਬੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵੀ. ਓ. ਸੀਜ਼ ਦੀ ਔਨਲਾਈਨ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਓ. ਐੱਮ. ਸੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਲਟ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਈ. ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਦੇ ਅੰਦਰ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ 300 ਕੇਐਲ/ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ 10 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਵਿਕਰੀ

ਓਐੱਮਸੀ ਦੁਆਰਾ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਈ (ਪੀ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 1986 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਲਈ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਐੱਸਪੀਸੀਬੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀਃ

ਆਗਿਆਯੋਗ ਸੀਮਾ

ਕ੍ਰਮ ਸੰਖਿਆ	ਪੈਰਾਮੀਟਰ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀਮਾ
1.	ਕੁੱਲ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਹੂਡਰੋਕਾਰਬਨ	600/ਪੀਜੀ/ਆਈ
2.	ਬੀ ਟੀ ਈ ਐਕਸ	i.ਬੇਨੇਜ਼-950 ਪੀਜੀ/ਆਈ ii. ਟੋਲੂਏਨ-30 ਪੀਜੀ/ਆਈ iii. ਜ਼ੈਲੀਨਸ- ਏ. ਓ-ਜ਼ਾਇਲੀਨ-350 ਪੀਜੀ/ਆਈ ਬੀ.ਐਮਐੰਡਪੀ-ਜ਼ਾਇਲੀਨ-200 ਪੀਜੀ/ਆਈ
3.	ਈਥਾਨੈਲ	1400/ਪੀਜੀ/ਆਈ
4.	ਮਿਥਾਇਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਟੀ ਅਤੇ ਈਥਰ	13/ਪੀਜੀ/ਆਈ
5.	ਪੀ.ਏ.ਐਚ	0.000/ਪੀਜੀ/ਆਈ

ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਸੀਮਾ ਐੱਸ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਸਮੇਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਗੰਦਗੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਨਮੂਨੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਐੱਫ. ਵਰਕਰ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਉਪਾਅ

1. ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਸਾਰੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਈ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਓ. ਐੱਮ. ਸੀ. ਡੀਲਰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਣ (ਪੀ. ਪੀ. ਈ.) ਨੂੰ ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੇ।
2. ਆਈ. ਈ. ਸੀ. (ਸੂਚਨਾ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਚਾਰ) ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਓ. ਐੱਮ. ਸੀ. ਡੀਲਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਨਿਯਮਤ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ. ਓ. ਸੀ. ਨਿਕਾਸ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਜੀ. ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਆਡਿਟਃ ਪੀ. ਈ. ਐੱਸ. ਓ. ਸਾਲਾਨਾ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਟੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਬਾਲਣ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦਾ ਆਡਿਟ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਈਪਾਂ, ਓਵਰਫਿਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਣ ਅਤੇ ਅਲਾਰਮ ਸਿਸਟਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖੇਗਾ।

ਐਚ. ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਬੈਠਣ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਃ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ ਲਈ ਬੈਠਣ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ ਸਕੂਲਾਂ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ (10 ਬਿਸਤਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ) ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵੀ. ਬੀ. ਆਰ. 50 ਮੀਟਰ (ਫਿਲ ਪੁਆਇੰਟ/ਡਿਸਪੈਂਸਿੰਗ ਯੂਨਿਟਾਂ/ਵੈਂਟ ਪਾਈਪ ਤੋਂ ਜੋ ਵੀ ਨੇੜੇ ਹੋਵੇ) ਦੀ ਰੇਡੀਅਲ ਦੂਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰ। 50 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਚੂਨ ਆਊਟਲੈੱਟ ਪੀ. ਈ. ਐੱਸ. ਓ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਾਧੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲਾਂ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ (10 ਬਿਸਤਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ) ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਰਿਟੇਲ ਆਊਟਲੈੱਟ ਵਿਚਕਾਰ ਦੂਰੀ 30 ਮੀਟਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਉੱਚ ਤਣਾਅ ਰੇਖਾ ਪ੍ਰਚੂਨ ਆਊਟਲੈੱਟ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਲੰਘੇਗੀ।

43. ਹਵਾ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 1981 ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਬੋਰਡ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਰਾਦੇ ਦੋ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣਗੇ-ਇੱਕ, ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜਾ ਉਸ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਯੂਨਿਟ ਜਾਂ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵਿਰੋਧੀ ਉਪਕਰਣ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਾ ਹੋਵੇ।

44. ਸਾਡੀ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ-ਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਾਜਬ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਬੇਲੋੜੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ?

45. ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਈਟਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਅਤੇ ਵੀ. ਆਰ. ਡੀ. ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 (ਮੂਲ ਬਿਨੈਕਾਰ) ਨੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ., ਚੇਨਈ ਅੱਗੇ ਸੀਟੀਈ ਅਤੇ ਸੀਟੀਓ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਓ.ਏ.ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਨੰ. 2020 ਦਾ 138 (ਐੱਸ. ਜ਼ੈੱਡ.) ਸਿਰਫ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ., ਚੇਨਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ 10 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਆਰ. ਓਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਵਿਧੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਟਰਨਓਵਰ 300 ਕੇ. ਐੱਲ./ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. (ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਪਰ ਰਿਕਵਰੀ ਡਿਵਾਈਸ ਸਰਕੂਲਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਸਰਕੂਲਰ/ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇੰਸਟਾਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ., ਚੇਨਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

ਵੀ. ਆਰ. ਐਸ. ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

46. ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸੀਪੀਸੀਬੀ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 30.04.2020 ਅਤੇ 07.03.2016 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ/ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ ਫਿਊਲ ਆਊਟਲੈਟਾਂ ਨੂੰ "ਗ੍ਰੀਨ" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੇ ਉਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 66 ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਲ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ "ਗ੍ਰੀਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਟੀਈ ਅਤੇ ਸੀਟੀਓ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਜਤਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਨੇ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਅਤੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀ. ਟੀ. ਈ. ਅਤੇ ਸੀ. ਟੀ. ਓ. ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਵੀ, ਸਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਸੀਟੀਈ ਅਤੇ ਸੀਟੀਓ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਆਰ. ਓ. ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ/ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸੀ. ਟੀ. ਈ. ਅਤੇ ਸੀ. ਟੀ. ਓ. ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਇਕਜੁੱਟ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰ. ਓਜ਼ ਨੂੰ ਸੀਟੀਓ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੈਰ ਵਾਜਬ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸੀਟੀਈ ਅਤੇ ਸੀਟੀਓ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਆਰਓਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ।

47. ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਦਿਆਂ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਧਿਨਿਯਮ 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ, ਅਸੀਂ ਐਨ. ਜੀ. ਟੀ., ਚੇਨਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਰਾ 69 (iii) ਅਤੇ 69 (iv) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

48. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2022 ਦਾ 2039 ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚਃ-

(ਓ) ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਆਊਟਲੈੱਟ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 10 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 300 ਕੇ. ਐਲ./ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੈ, ਉਹ

ਇਸ ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਮਿਤੀ 04.06.2021 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਵੀਂ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀਆਰਐੱਸ ਵਿਧੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 69 (i) ਅਤੇ (ii) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਵੀਂ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ. ਆਰ. ਐੱਸ. ਵਿਧੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

(ਅ) ਅਸੀਂ ਪੈਰਾ 69 (iii) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ (iv). ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਅਸੀਂ ਸੀਪੀਸੀਬੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 07.01.2020 ਦੇ ਦਫਤਰ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਬੀ. ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 07.01.2020 ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਰਾਹੀਂ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਊਟਲੈੱਟ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ।

49. ਸਬੰਧਤ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

50. ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

51. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(ਅਦਿੱਤਿਆਰਾਜ ਪਟੋਦੀਆ ਅਤੇ ਮਹਿੰਦਰ ਯਾਦਵ, ਐਲ ਸੀ ਆਰ ਏ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler